

مهدی میراشرفی، معاون وزیر اقتصاد و رئیس کل گمرک ایران در تشریح تجارت خارجی کشور در نیمه اول سال، اظهار داشت: مبادلات تجاری ایران با کشورهای خارجی در ۶ ماهه نخست سال جاری به ۳۰ میلیارد و ۳۴۹ میلیون دلار و ۶۲ هزار و ۸۴۲ تن رسید. رئیس کل گمرک ایران با اعلام این خبر گفت: سهم صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون احتساب صادرات از محل تجارت چمدانی در این مدت بالغ بر ۴۶ میلیون و ۳۱۸ هزار تن به ارزش ۱۳ میلیارد و ۵۶۶ میلیون دلار بود که بنزین همچنان در صدر کالاهای صادراتی کشور در نیمه نخست امسال قرار دارد و پلی اتیلن، گرید فیلم، متانول و اوره بعد از بنزین چهار قلم نخست کالاهای صادراتی کشور بودند. وی در خصوص مقاصد صادراتی کشور اظهار داشت: پنج کشور عمده صادراتی ایران در نیمه نخست سال، به ترتیب چین با ۱۳ میلیون و ۱۱۱ هزار تن کالا به ارزش بیش از سه میلیارد و ۷۰۹ میلیون دلار و سهم ۲۷/۳ درصدی، عراق با ۹ میلیون و ۲۸۱ هزار تن به ارزش دو میلیارد و ۹۷۱ میلیون دلار و سهم ۲۱/۹ درصدی، امارات متحده عربی با هفت میلیون و ۱۶۴ هزار تن به ارزش یک میلیارد و ۹۳۳ میلیون دلار و سهم ۱۴/۲ درصدی، افغانستان با سه میلیون و ۳۳۲ هزار تن به ارزش یک میلیارد و ۱۰۳ میلیون دلار و سهم ۸/۱ درصدی و ترکیه با یک میلیون و ۴۴۹ هزار تن به ارزش ۷۳۱ میلیون دلار و سهم ۵/۳ درصدی بودند.

میراشرفی تصریح کرد: مجموع صادرات کشور با این پنج مقصد، ۱۰ میلیارد و ۴۴۸ میلیون دلار است که از لحاظ وزنی بیش از ۷۲ درصد و از لحاظ ارزش بیش از ۷۴ درصد صادرات رایه خود اختصاص داده است. وی افزود: واردات کالا از کشورهای خارجی نیز طی پنج ماهه نخست امسال به ۱۶ میلیون و ۵۲۴ هزار تن به ارزش ۱۶ میلیارد و ۷۸۳ میلیون دلار رسید. در ادامه گفت: چین با صدور یک میلیون و ۵۹۹ هزار تن کالا به ارزش چهار میلیارد و ۲۹۵ میلیون دلار و سهم ۲۵/۶ درصدی، امارات متحده عربی با صدور دو میلیون و ۱۱۷ هزار تن کالا به ارزش سه میلیارد و ۹۶۱ میلیون دلار و سهم بیش از ۲۳ درصدی، ترکیه با صدور دو میلیون و ۴۰۲ هزار تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۸۱۴ میلیون دلار و سهم ۱۰/۸ درصدی، هند با صدور یک میلیون و ۲۶۶ هزار تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۹۷ میلیون دلار و سهم ۶/۵ درصدی و آلمان با صدور ۷۷۲ هزار تن کالا به ارزش ۸۲۵ میلیون دلار و سهم پنج درصدی، پنج کشور عمده صادرکننده کالا به ایران بودند که جمعا هشت میلیون و ۱۶۰ هزار تن کالا به ارزش ۱۲ میلیارد و سه میلیون دلار به کشورهای کالا صادر کرده اند که از لحاظ وزنی حدود ۵۳ درصد و از لحاظ ارزش حدود ۵۰ درصد کل واردات کشور رایه خود اختصاص داده اند. به گفته وی با اطلاع ورود کالاهای کنتور، بیش از ۲۰ درصد کالاهای وارداتی، کالای اساسی است و مابقی نیز عمدتا مواد اولیه، ماشین آلات و قطعات و اجزای تولید هستند.

بازگشت ۸ میلیارد دلار از ارزهای برنگشته

عبدالناصر همتی در تازه ترین یادداشت اینستاگرامی خود به بیان توضیحات درباره افزایش شدید قیمت ارز و حواشی اخیر پرداخت و نوشت: «در اوج فشار حد اکثری و بعد از دو سال مقاومت بانک مرکزی در خط مقدم جنگ اقتصادی و در مقابل شدیدترین و بی سابقه ترین تحریم های پولی و بانکی و علی رغم محدودیت دسترسی به درآمدهای ارزی کشور، بانک مرکزی با تمرکز بر تأمین کالاهای اساسی، دارو و مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی، نیازهای اساسی و ضروری کشور را با تمام سختی ها به خوبی و کنایت تأمین کرده و اجازه نیز نداده است که واضعان تحریم به هدف اصلی خودشان در دو سال گذشته - که همانا فروپاشی اقتصاد کشور بود- برسند.

با افزایش نرخ ارز در چند هفته اخیر، که در مورد دلایل آن به موقع توضیح خواهم داد، همه های سازمان یافته و بعضا با هدف های خاصی، علیه بانک مرکزی آغاز شده است. با وجود سختی ها و دشواری ها، کنترل نرخ ارز در دغدغه مهم بانک مرکزی است، مردم عزیز مطمئن باشند بانک مرکزی بدون توجه به حواشی، به تلاش خود، برای ثبات نسبی بیشتر در بازارها و ان شاء الله عبور مطمئن از آخرین مراحل فشار حد اکثری، ادامه خواهد داد. وی در بخش دیگری از این یادداشت نوشت: «این روزها بعد از طرح مکانیزم ماشه، اخباری در مورد قطع کامل ارتباط نظام مالی ایران مطرح می شود، فارغ از قابلیت عملیاتی داشتن و میزان تاثیر عملی آن، متأسفانه تاثیر روانی آن در بازار ارز سایه افکنده است. درحالی که در مقابل، خیرهای مثبتی از منابع مسدودی دارم.

همان طور که قبلا گفتیم، روند عرضه و معاملات حواله های ارزی در بازار دوم، در بستر سامانه نیما، به خصوص سه ماهه اخیر، بهتر از قبل شده است. صادرکنندگان بالغ بر هشت میلیارد دلار از تعهدات ارزی ۲۷ میلیارد دلاری ایفانده خود، مربوط به پروانه های صادراتی سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۷ خود را، به تدریج به چرخه اقتصاد کشور آورده و مانده تعهدات آنها به حدود ۱۹ میلیارد دلار کاهش یافته است. میانگین وزنی نرخ ارز در سامانه نیما نیز، با روند کاهشی به محدوده ۲۳ هزار تومان به ازای هر دلار رسیده است که البته تاثیر خود را به تدریج در نرخ های بازار نشان خواهد داد.»

اقتصاد

تحریم چه اثری بر فراز و فرودهای بورس ایران دارد؟

امکان و امتناع استقلال بورس از تحریم

حسین جعفری پژوهشگر اقتصاد

تحریم های اقتصادی بعد از انقلاب اسلامی وارد واژگان اقتصاد ایران شد و تقریبا هر سال در، سه نویت شاهد برقراری تحریم های تازه بر بیکره اقتصاد ایران هستیم. عمده ترین تحریم ها علیه ایران پس از تسخیر سفارت آمریکا در ایران شکل گرفت و در پی چالش های برناهمه ستی با شدت بیشتری از سوی قدرت های جهان اعمال شد. به موجب

توانسته اقتصاد ایران را تحت تاثیر خود قرار دهد اما آن چیزی که برخلاف باور عموم مردم، تحریم های اقتصادی نتوانسته آن را تحت تاثیر منفی خود قرار بدهد، بازار بورس اوراق بهادار تهران است و از لحاظ روانی بعد از اعمال تحریم در بیشتر موارد، شاخص کل با رشد نیز همراه بوده و در ذهن بسیاری، شائبه دستوری بودن شاخص کل را به وجود آورده است. در این مطلب درنهایت به این سوال پاسخ می دهیم که چگونه تحریم ها باعث شکوفایی شرکت های بورسی می شوند.

و ۳۱ شهریور ۱۳۹۹ اعمال شد و شاخص کل، به ترتیب با افت ۶۸ هزار و ۵۷ هزار واحدی روبه رو شد، ذکر این نکته خالی از لطف نیست که بازار بورس اوراق بهادار تهران از ۲۵ مرداد در یک اصلاح عمیق به سر می برد و طی این مدت با افتی ۳۰ درصدی مواجه شده و نمی توانیم در این دو روز مساله برقراری تحریم را عامل اساسی ریزش شاخص کل بنامیم. در گذشته مساله تحریم، موضوعی برای ریزش های پی در پی بازار بورس و اوراق بهادار بود، ولی امروزه همان طور که پیش تر ذکر شده عموم افراد برای در امان ماندن از شرایط سخت آینده اقتصادی متوجه بازار های مالی می شوند و مساله تحریم مانند اثر دیگر ریسک های سیاسی به طور مقطعی باعث ریزش شاخص ها می شود، اما به نظر می رسد تحریم های جدید تنها جنبه روانی داشته باشند و از نظر فنی تاثیر بسیار کمتری بر بازار بگذارند.

شکوفایی شرکت های بورسی

در سایه تحریم

در بازار های مالی همواره شاهد وقوع رخداد های غیرمنظره ای هستیم که برخی از آنها به عنوان تهدید های نا دیده گرفته شده یاد می کنند که در ادبیات های مالی آن را قوی سیاه یا کرگدن خاکستری نامگذاری کرده اند. تحریم را نیز در حکم یکی از قوه های سیاه در این شرایط بار دیگر همای خوشبختی به بازار های مالی رومی کند و هر کدام از این بازارها بخشی از این نقدینگی ایجاد شده را به خود جذب می کنند و روند صعودی به خود می گیرند. همسند، اما این فضا برای شرکت های بورسی بنابر اطلاعات موجود، با بازگشت تحریم ها از اردیبهشت سال ۱۳۹۷، رفتار شاخص کل در فردای روز معاملاتی بعد از برقراری تحریم، اکثرا با افزایش واحد همراه بوده و از مجموع ۲۴ ردیف تحریمی، تنها در پنج بار این شاخص در روز معاملاتی بعد با افت واحد مواجه شده است. البته در مورد تحریم هایی که در ۲۹ مرداد

از اردیبهشت سال ۱۳۹۷، آمریکا از قرارداد بگرام خارج شد و از آن تاریخ تاکنون بیش از ۲۴ تحریم در حجم های مختلف نسبت به ایران اعمال کرده است که با توجه به اعمال تحریم بر صنایع مختلف، بسیاری از شرکت های بورسی نیز درگیر تحریم شده اند.

افراد ایرانی می توانند با توجه به عواملی که در متن این مقاله ذکر شده است، اقدامات لازم را برای سرمایه گذاری در بورس ایران انجام دهند. در ادامه به بررسی برخی از مواردی که می تواند به سرمایه گذاری در بورس ایران کمک کند، خواهیم پرداخت.

ردیف	تاریخ	عنوان تحریم	واکنش شاخص کل بورس در روز معاملاتی بعد از اعمال تحریم	میانگین بازدی شاخص کل در یک هفته معاملاتی بعد از اعمال تحریم
۱	۲۰ اردیبهشت ۹۷	اعلام بازگشت تحریم های لغوشده در برجام در صددت ۹۰ و ۱۸۰ روز آینده	۲۰۰ واحد ۲٪	۱۲۴۹ واحد ۱٪
۲	۲۵ اردیبهشت ۹۷	تحریم ولی الله رفیس رئیس کل بانک مرکزی ایران	۲۰۳ واحد ۲٪	۳۲۱ واحد ۰٫۲٪
۳	۲۶ اردیبهشت ۹۷	تحریم صنعت گردشگری ایران	۲۴ واحد ۰٫۱٪	۵۵۹ واحد ۰٫۳٪
۴	۱۵ مرداد ۹۷	تحریم صنعت خودروسازی، تجارت طلا و فلزات گرانبها به همراه تحریم واحد پول ایران (ریال)	۲۸۰ واحد ۳٪	۳۴۸۸ واحد ۲٪
۵	۲۴ مهر ۹۷	تحریم شبکه کسب و کارهای در حال تعامل با نیروی مقاومت بسیج شامل ۲۰ شرکت و موسسه مالی	۲۳۳ واحد ۱٪	۴۹۴۴ واحد ۳٪
۶	۱۴ آبان ۹۷	تحریم صنعت هسته ای به همراه تحریم ۵۰ بانک، ۲۰۰ شناور و شخص نوانگن دریایی، صنعت کشتیرانی، سازمان انرژی اتمی و شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۱۲۴ واحد ۱٪	۹۶۱ واحد ۰٫۵٪
۷	۲۰ آبان ۹۷	تحریم شبکه سوئیفت	۱۵۲۳ واحد ۱٪	۴۸۵۲ واحد ۲٫۷٪
۸	۲۷ آذر ۹۷	تحریم دو شهروند ایرانی به بهانه فعالیت در بازار رمز ارز بیت کوین و تبدیل آن به واحد پول ایران (ریال)	۲۲۴۷ واحد ۲٪	۳۰۸۸ واحد ۱٪
۹	۴ بهمن ۹۷	تحریم دو لشکر فاطمیون و زینبیون به همراه شرکت خطوط هوایی قشم فارس ایر به بهانه اعزام کمک برای نیروهای دولتی سوریه	۶۶۳ واحد ۰٫۲٪	۱۱۲۵ واحد ۰٫۶٪
۱۰	۲ فروردین ۹۸	تحریم ۱۴ فرد ایرانی به همراه ۱۷ شخص حقوقی به بهانه ارتباط با برنام ه هسته ای و موشکی ایران	۵۷۲ واحد ۰٫۲٪	۶۰۸۷ واحد ۳٪
۱۱	۶ فروردین ۹۸	تحریم ۹ فرد ایرانی به همراه ۱۴ نهاد به بهانه کمک به تسهیل نقل و انتقالات مالی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۱۷۷۶ واحد ۱٪	۵۱۲۴ واحد ۲٪
۱۲	۱۹ فروردین ۹۸	تحریم سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۵۱۹ واحد ۰٫۳٪	۱۱۳۸۰ واحد ۵٪
۱۳	۱۹ فروردین ۹۸	تمدید تحریم حقوق بشری علیه ایران به مدت یکسال	۵۱۹ واحد ۰٫۳٪	۱۱۳۸۰ واحد ۵٪
۱۴	۲۴ فروردین ۹۸	تحریم سازمان موسسه بین المللی الفو نو و ۴ عضو مربوط به این سازمان به بهانه ارتباط با نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۱۲۲۴ واحد ۱٪	۸۲۹۱ واحد ۴٪
۱۵	۱۸ اردیبهشت ۹۸	تحریم صنعت فولاد، مس، آهن و آلومینیوم	۳۱۲۷ واحد ۱٫۵٪	۴۰۲ واحد ۰٫۲٪
۱۶	۱۸ خرداد ۹۸	تحریم شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس و ۳۹ بر مجموعه آن به بهانه تعامل با سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۲۹۲۰ واحد ۱٫۲٪	۶۴۶۴ واحد ۲٪
۱۷	۱۳ شهریور ۹۸	تحریم شبکه انتقال نفت ایران شامل ۱۶ شرکت، ۱۰ فرد و ۱۱ شرکت	۴۶۵۰ واحد ۱٫۵٪	۹۷۵۲ واحد ۳٪
۱۸	۱۳ آبان ۹۸	تحریم ۹ فرد ایرانی به همراه تحریم ستادکل نیروهای مسلح	۴۲۸۴ واحد ۱٫۳٪	۱۳۲۲ واحد ۰٫۴٪
۱۹	۲۸ آذر ۹۸	تحریم دو قاضی ایرانی	۳۲۶۴ واحد ۱٪	۹۸۸۱ واحد ۲٫۸٪
۲۰	۲۷ اسفند ۹۸	تحریم ۳ فرد ایرانی به همراه ۹ نهادی که در زمینه خرید، فروش، صادرات و بازاریابی محصولات پتروشیمی فعال بودند	۱۰۴۰۷ واحد ۲٪	۱۸۹۹۴ واحد ۳٪
۲۱	۵ تیر ۹۹	تحریم هشت شرکت صنایع فلزی، آلومینیومی و فولاد ایران	۴۶۸۴۳ واحد ۳٪	۱۴۶۶۲۴ واحد ۱۰٪
۲۲	۲۹ مرداد ۹۹	تحریم یک فرد ایرانی به بهانه ارائه خدمات به شرکت هواپیمایی ماهان	۸۱۲۳ واحد ۳٪	۱۴۶۰۳۸ واحد ۷٪
۲۳	۳۱ شهریور ۹۹	تحریم ۲۷ نهاد و فرد به بهانه حمایت از برنامه های هسته ای و موشکی ایران	۵۷۰۴ واحد ۳٪	-